

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/48/2021
Identifikačné číslo spisu: 1514010308
Dátum vydania rozhodnutia: 05.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1514010308.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenej A. B. pre pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 5. októbra 2021 v Bratislave o dovolaní obvinenej A. B. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 24. januára 2019, sp. zn. 2To/65/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej A. B. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 22. januára 2018, sp. zn. 7T/47/2014, uznal obvinenú A. B.Ú. vinnou z pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

1) v dňoch 16. apríla 2007 a 18. apríla 2007 v presne nezistených časoch v I. v mestskej časti Z. na K. E. č. X v priestoroch zlatníctva pod rôznymi zámenkami, najmä uhradenia finančných záväzkov iných osôb a realizácie realitných obchodov, uzatvorila s poškodeným U. D., nar. XX. F. XXXX v I., zmluvy o pôžičke, na základe ktorých si od poškodeného požičala peniaze vo výške 1.000.000 Sk a 845.000 Sk, pričom k faktickému odovzdaniu peňazí vo výške 1.000.000 Sk, 250.000 Sk, 400.000 Sk a 300.000 Sk došlo v priebehu mesiacov február až apríl 2007 s tým, že bol dohodnutý aj deň splatnosti pôžičiek (deň 25. mája 2007), kedy však s výnimkou sumy 50.000 Sk a sumy 55.000 Sk peniaze v celej výške nevrátila a preto dňa 14. januára 2008 spísala čestné prehlásenie, v ktorom uznala bez výhrad dlh vo výške 1.850.000 Sk a zaviazala sa dlh postupne od mesiaca február 2008 po častiach minimálne vo výške 50.000 Sk splácať, hoci vedela, že nemá dostatok finančných prostriedkov na vrátenie požičaných peňazí a požičané peniaze použila najmä na úhradu iných vlastných dlhov alebo na iné osobné účely, pričom prevzaté sumy peňazí poškodenému doteraz nevrátila a splátky ani neuhrádzala v dohodnutých termínoch;

týmto konaním obvinená A. B. spôsobila poškodenému U. D. škodu vo výške 1.845.000 Sk, čo v súčasnosti predstavuje sumu 61.242,78 eur.

2) dňa 29. júla 2007 v presne nezistenom čase v I. na presne nezistenom mieste pod rôznymi zámienkami, najmä z dôvodu finančných problémov a realizácie realitných obchodov, uzatvorila s poškodeným U. Z., nar. XX. W. XXXX v I., zmluvu o pôžičke, na základe ktorej si od poškodeného požičala peniaze vo výške 200.000 Sk a k faktickému odovzdaniu peňazí vo výške 200.000 Sk došlo až dňa 29. júla 2007 a 30. júla 2007 došlo k spísaniu prehlásenia o uznaní záväzku, na ktorom bol jej podpis overený pracovníkom notára JUDr. U. A. v I. na Z. Q. č. X, s tým, že v rámci prehlásenia uznala záväzok v celkovej výške 200.000 Sk a zaviazala sa dlh splatiť v hotovosti najneskôr do 12. marca 2009 a to v mesačných splátkach vo výške 10.000 Sk splatných k 12. dňu príslušného kalendárneho mesiaca od 12. augusta 2007, hoci vedela, že nemá dostatok finančných prostriedkov na vrátenie požičaných peňazí a požičané peniaze použila najmä na úhradu iných vlastných dlhov alebo na iné osobné účely, pričom prevzatú sumu peňazí poškodenému doteraz nevrátila a splátky ani neuhrádzala v dohodnutých termínoch;

týmto konaním obvinená A. B. spôsobila poškodenému U. Z. škodu vo výške 200.000 Sk, čo v súčasnosti predstavuje sumu 6.638,78 eur.

3) v období od presne nezisteného dňa v mesiaci apríl 2007 do 11. júna 2007 v I. v mestskej časti Z. v priestoroch nezistenej reštaurácie pri dostihovej dráhe a v priestoroch reštaurácie A. na I. Q. č. XX pod rôznymi zámienkami, najmä z dôvodu kúpy bytu a kamiónu plného televízorov, uzatvorila s poškodeným T. Y., nar. XX. O. XXXX v B. S., zmluvy o pôžičke, na základe ktorých si od poškodeného postupne požičala peniaze vo výške 500.000 Sk, 500.000 Sk a 700.000 Sk, pričom dňa 11. júna 2007 poškodenému odovzdala čestné prehlásenie, na ktorom bol jej podpis overený pracovníkom notára JUDr. A. D. v I. na D. Q. č. XX a ktorým uznala, že od poškodeného prevzala ako pôžičku 1.900.000 Sk a túto vráti do 15. júna 2007, hoci vedela, že nemá dostatok finančných prostriedkov na vrátenie požičaných peňazí a požičané peniaze použila najmä na úhradu iných vlastných dlhov alebo na iné osobné účely, pričom prevzaté sumy peňazí poškodenému doteraz nevrátila;

týmto konaním obvinená A. B. spôsobila poškodenému T. Y. škodu vo výške 1.700.000 Sk, čo v súčasnosti predstavuje sumu 56.429,66 eur.

Za to jej okresný súd uložil podľa § 221 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere tri roky, ktorého výkon podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienienečne odložil a zároveň uložil probačný dohľad nad správaním obvinenej v skúšobnej dobe, ktorú jej podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona ustanovil v trvaní päť rokov. Zároveň podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. c) Trestného zákona obvinenej uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze zaplatiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu poškodeným U. D. v sume 61.242,78 eura, U. Z. 6.638,78 eura a T. Y. v sume 56.429,66 eura. Súčasne podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd zaviazal obvinenú na náhradu škody voči poškodenými U. D. v sume 61.242,78 eur, U. Z. 6.638,78 eur a T. Y. v sume 56.429,66 eur.

Obvinená napadla uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 24. januára 2019, sp. zn. 2To/65/2018, zamietol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenej doručené 29. marca 2019, podala obvinená prostredníctvom obhajcu 17. mája 2021 dovolanie a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinená uviedla, že podáva dovolanie čo do výroku o treste, ako aj o výroku o škode. V uvedenej veci sú podľa obvinenej dané vyššie uvedené dôvody dovolania tým, že súd poskytol ochranu majetku, ktorý bol nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom, nakoľko súd priznal poškodeným finančné prostriedky, ktoré pochádzajú aj z ich trestnej činnosti, teda tento výrok je v rozpore s čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Prítom obvinená aj

dotknutí „poškodení-svedkovia“ priznali, že peniaze obvinenej požičiavali napr. na kúpu kradnutého tovaru (kamión TV a iných elektro spotrebičov) atď. Za to im mala „pôžičku“ vrátiť aj s príslušnou províziou. Nešlo teda o „pôžičku“, ale o investíciu s očakávaným ziskom, avšak peniaze mali byť použité na trestnú činnosť a z tejto mala byť aj provízia. Ako súd mohol podľa obvinenej v tomto prípade uznať náhradu „škody“ aj so ziskom nie je jasné. Poukázala na to, že samotný výrok o treste (podmienečný trest so skúšobnou dobou s povinnosťou náhrady škody), je pre obvinenú a jej finančné pomery nesplniteľný, teda súd uložil povinnosť náhrady škodu v rámci skúšobnej doby a jej finančné pomery nesplniteľný, vtedy súd uložil povinnosť nahradiť škodu v rámci skúšobnej doby vo výške 124.311,22 eur v maximálnej možnej dĺžke skúšobnej doby päť rokov, čo je podľa nej objektívne nesplniteľná podmienka. Uvedený výrok sa podľa obvinenej priechi základným princípom právneho štátu a vymyká sa akejkolvek legitímnej úvahe a má znaky neprimeraného trestu vzhľadom na účel, ktorý má tento trest sledovať. Poznomenala, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva názor, že uložený trest by mal byť primeraný k nebezpečnosti konania, za ktorý bol uložený (napr. rozsudok vo veci Gatt proti Malte), v ktorom Európsky súd pre ľudské práva v obdobnom prípade vyslovil neprimeranosť trestu. Posúdením uvedených skutočností je podľa obvinenej zrejme, že napadnutý výrok o treste a o škode nemá základ v základných právnych princípoch právneho štátu, a teda napadnuté rozhodnutie neprimerane (nad rozumnú mieru a ďaleko nad nevyhnutnú mieru na dosiahnutie účelu trestného konania) zasahuje do základných práv a slobôd obvinenej (právo na spravodlivý proces, § 2 ods. 2 Trestného poriadku). Uvedená procesná a hmotnoprávna situácia je teda podľa nej neudržateľná a je potrebné zasiahnuť do nezmeniteľnosti právoplatných súdnych rozhodnutí prostredníctvom dovolania v jej prospech, nakoľko záujem na zákonnosti je nadradený nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí. Obvinená má za to, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je neprocesný a nezákonný, teda je potrebné ho zrušiť.

Na základe uvedeného obvinená považuje toto dovolanie za primerane odôvodnené a uvedené dovolacie dôvody za dané a preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací v zmysle § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu v celom rozsahu a prikázal, aby vec znova prerokoval a rozhodol.

Prokurátorka príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvinenej uviedla, že s dôvodmi, pre ktoré obhajca obvinenej podal dovolanie, nie je možné sa stotožniť. Prokurátorka nie je známe, na základe akých dôkazov alebo skutočností obhajca obvinenej dospel k záveru, že súd poskytol ochranu majetku, ktorý bol nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom, nakoľko súd priznal poškodeným finančné prostriedky, ktoré pochádzajú aj z inej trestnej činnosti, teda tento výrok je v rozpore s čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pokiaľ by sa obhajca obvinenej riadne oboznámil s obsahom výsluchov poškodeného T. Y., zistil by, že to bola obvinená, ktorá poškodenému neskôr tvrdila, že za jeho poskytnuté peniaze kúpila nejaký kamión televízorov, ktorý však podľa jej tvrdení bol následne zaistený políciou a preto z toho žiadne peniaze neboli a nebudú. Z týchto výpovedí poškodeného podľa prokurátorky jednoznačne vyplýva, že poškodený Y.Ó. nepožičiaval obvinenej peniaze na „kúpu kamiónu s ukradnutými televízormi“, teda na nelegálne obchody, nakoľko v čase, keď obvinená uviedla tento dôvod na požičanie ďalších peňazí, poškodený už obvinenej peniaze požičal a dožadoval sa ich vrátenia. Pokračovala, že v tejto situácii sa obvinená pokúsila od poškodeného vylákať ďalšie peniaze, okrem iného aj tvrdiac, že poškodený jej musí znovu požičať, aby mu vedela vrátiť už požičané peniaze. K tomuto záveru by podľa prokurátorky obhajca obvinenej musel aj dospieť, keby sa riadne oboznámil s obsahom spisového materiálu. V takom prípade by podľa prokurátorky aj zistil, že poškodený U. Z. uviedol, že peniaze požičal obvinenej na „jej plánovaný biznis“, na základe ktorého by zarobila a bola mu schopná vrátiť 200.000 Sk + dlžnú sumu voči spoločnosti C.. Taktiež uviedol, že to bola obvinená, ktorá uviedla, že „dá niečo navyše“ a že z jeho strany išlo o bezúročnú pôžičku. Ďalej z výsluchu poškodeného U. D. podľa prokurátorky vyplýva, že obvinená si od neho požičala peniaze na nejakú kúpu bytu, čo len treba dotiahnuť, že už na to je kupec, resp. na realizáciu reálnych obchodov. Takisto uviedol, že pôžičky neboli úročené, ale bolo mu zo strany obvinenej sľúbené, že z toho niečo bude. Z výsluchu poškodeného T. Y. vyplýva, že obvinená si od neho požičala peniaze z rôznych dôvodov, išlo o nejaký byt, ktorý išla kúpiť, resp. o kúpu a predaj nehnuteľnosti. Prokurátorka poznamenala, že bola to obvinená, čo vždy poškodenému povedala, že „neboj sa budeš spokojný“. Z

týchto dôkazných prostriedkov teda podľa prokurátorky vyplýva, že poškodení v kritických časoch požičali obvinenej peniaze bezúročne a bola to samotná obvinená, ktorá práve v úmysle podvodne vylákať od poškodených peniaze, poškodeným aj sľúbila, že z požičania peňazí budú mať finančný prospech, teda zo strany poškodených nešlo o požičanie peňazí, ktoré mali byť použité na trestnú činnosť a z jej výnosy mali mať aj províziu. Tieto tvrdenia obhajcu obvinenej vyplývajú výlučne z tvrdení samotnej obvinenej a nemajú podľa prokurátorky oporu vo výsledkoch dokazovania, vykonaného v rámci súdneho konania. Dodala, že okrem iného dovolanie nie je ani prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa.

Podľa názoru prokurátorky sudy prvého stupňa a druhého stupňa vo vzťahu k výroku o treste, najmä povinnosti obvinenej spočívajúcu v príkaze zaplatiť v skúšobnej dobe podmieňného odsúdenia spôsobenú škodu poškodeným, postupovali tak, ako to ukladajú ustanovenia Trestného zákona, nakoľko v rámci probačného dohľadu bolo možné s poukazom na ustanovenie § 51 ods. 2, ods. 4 písm. c) Trestného zákona obvinenej uložiť aj povinnosť spočívajúcu v príkaze zaplatiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu poškodeným. Poznamenala, že dokonca krajský súd v napadnutom uznesení uviedol, že je len na obvinenej, ako sa k tejto povinnosti postaví a následne po skončení skúšobnej doby podmieňného odsúdenia bude na individuálnom posúdení konajúceho súdu, ako toto vyhodnotí pri posudzovaní splnenia uloženej povinnosti. Dodala, že okrem iného námietku obhajcu obvinenej o neprimeranosti trestu nie je možné ani uplatniť ako dôvod dovolania, nakoľko je výhradnou právomocou súdov prvého stupňa alebo druhého stupňa, aké okolnosti zohľadní pri výroku o druhu a výmere trestu.

S poukazom na uvedené skutočnosti sa prokurátorka domnieva, že v trestnom konaní vedenom proti obvinenej nedošlo k porušeniu ustanovení Trestného zákona a Trestného poriadku a neboli ani zistené dôvody dovolania tak, ako to predpokladá § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto dovolaciemu súdu prokurátorka navrhla, aby dovolanie obvinenej v jej prospech proti napadnutému uzneseniu krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu odmietol v súlade s § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvinenou A. B. ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvinenou uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne

odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Pokiaľ ide o obvinenou označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné v zmysle tohto dovolacieho dôvodu chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učiný podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011).

Vo vzťahu k obvinenou uplatnenému dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku treba vo všeobecnosti uviesť, že tento možno úspešne uplatniť iba vtedy, ak zistené porušenie zákona (posudzujúc trestné konanie ako celok) zodpovedá svojou povahou a závažnosťou porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda len ak bolo odsúdenie obvineného založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje. Tento prístup najvyššieho súdu pri výklade a uplatňovaní tohto dovolacieho dôvodu vychádza z toho, že dovolanie nemožno považovať za dôvodné, ak by ním namietané a dovolacím súdom zistené porušenie zákona nemohlo viesť ku zmene napadnutého rozhodnutia. Dovolanie by v takom prípade v konečnom dôsledku nemohlo byť úspešné a splniť ním sledovaný účel nápravy, ani ak by mu dovolací súd vyhovel, čím by stratilo procesnú povahu opravného prostriedku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 52/2013-III).

Pokiaľ ide o vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku, treba zároveň dodať, že ak dovolateľom tvrdená nezákonnosť dôkazu spočíva v zásadnom porušení práva obvineného na obhajobu, ku ktorému malo dôjsť pri jeho získaní alebo vykonaní, takto vecne vymedzená chyba zodpovedá (v prípade jej preukázania) iba dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ktorý je v tomto prípade vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa písm. c) tohto ustanovenia v pomere špeciality. Pritom platí, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené podľa § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012-I). Inak povedané, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Ďalej je potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, hodnotí najvyšší súd skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008 a 3/2011). Pokiaľ ide o ďalšie námietky, ktoré obvinená v rámci dovolania vecne uplatnila a ktorých podstata je zrekapitulovaná vyššie, tieto majú skutkový

charakter, keďže sa nimi snaží dosiahnuť revíziu skutkových zistení okresného súdu, ktoré si osvojil aj krajský súd a ktorých správnosť a úplnosť nemôže najvyšší súd v tomto konaní iniciovanom obvinenou skúmať ani meniť. Námietky skutkovej povahy sú pritom uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý je oprávnený použiť iba minister spravodlivosti. Najvyšší súd sa preto s týmto okruhom námietok obvinenej nemohol zaoberať (primerane napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2015).

V rámci tohto dovolacieho dôvodu tak nemožno účinne namietat' ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu, keďže aj to by odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom, ktorá je výslovne zakotvená v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku a ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania iniciovaného obvineným alebo generálnym prokurátorom (§ 369 ods. 2 Trestného poriadku) je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (primerane pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011).

V kontexte týchto všeobecných východísk najvyšší súd odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu a jeho záver, že skutok sa stal tak, ako je uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, a že sa ho bez pochybnosti dopustila obvinená A. B.. Vykonané priame aj nepriame dôkazy vo vzájomnej súvislosti dávajú nespochybniteľný záver o priebehu skutkového deja vrátane jednotlivých čiastkových konaniach obvinenej, ktorá svojím konaním naplnila všetky zákonné znaky skutkovej podstaty.

V súvislosti s povinnosťou nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu najvyšší súd vo všeobecnosti uvádza, že zákonodarca kladie osobitný dôraz na povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom, a to podľa schopností odsúdeného. Ak trestným činom bola spôsobená aj škoda, podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona súd má odsúdenému - okrem primeraných obmedzení alebo povinností - spravidla uložiť povinnosť nahradiť podľa svojich síl škodu, ktorú trestným činom spôsobil. Povinnosť nahradiť spôsobenú škodu možno uložiť aj podľa § 51 ods. 4 písm. c) Trestného zákona v rámci primeraných obmedzení alebo povinností, ktorá je však formulovaná odlišne, a to „povinnosť nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu“. Túto náhradu škody treba odlišovať od povinnosti nahradiť škodu poškodenému, ktorý uplatnil svoje nároky v adhéznom konaní (§ 46 ods. 3, 4 Trestného poriadku). Náhradu škody podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona (rovnako aj povinnosť nahradiť spôsobenú škodu podľa § 51 ods. 4 písm. c) Trestného zákona) môže súd uložiť aj vtedy, ak poškodený svoj nárok neuplatnil, pretože toto ustanovenie sleduje najmä posilnenie výchovného účinku na páchatel'a v skúšobnej dobe a podnecuje ho, aby pod hrozbou výkonu trestu odňatia slobody dobrovoľne spôsobenú škodu nahradil. Preto náhrada škody ako podmienka pri podmienenom odsúdení je formulovaná tak, že odsúdený má nahradiť škodu podľa svojich schopností. To znamená, že odsúdený je povinný nahradiť škodu v čase a vo výške, v akej to jeho osobné, majetkové a zárobkové možnosti dovoľujú. Povedané inými slovami, vzhľadom na výchovný účel primeraných obmedzení a povinností a vzhľadom na cieľ, ktorý sa má podmieneným odsúdením dosiahnuť, teda riadny spôsob života podmieneného odsúdeného v skúšobnej dobe, aj tu by malo ísť o náhradu škody v rámci majetkových možností odsúdeného.

Z judikatúry rovnako vyplýva, že ukladanie povinností, aby podmienené odsúdený nahradil v skúšobnej dobe podľa svojich síl škodu, ktorú spôsobil trestným činom, je v prípadoch, kde sú na to vhodné podmienky, stále ešte dosť ojedinelé. Takú povinnosť má súd spravidla uložiť aj vtedy, keď súčasne rozhodne samostatným výrokom o povinnosti páchatel'a nahradit' poškodenému škodu podľa § 164 písm. a) Trestného poriadku. Výrok o povinnosti podľa § 50 ods. 2 a § 51 ods. 4 písm. c) Trestného zákona má inú funkciu než výrok podľa § 164 písm. a) Trestného poriadku. Zatiaľ čo povinnosť nahradiť škodu podľa § 164 písm. a) Trestného poriadku je vynútiteľná súdnym výkonom rozhodnutia, teda prípadne i proti vôli odsúdeného, a jej hlavným cieľom je odškodnenie poškodeného, výrok podľa § 50 ods. 2 a § 51 ods. 4 písm. c) Trestného zákona sleduje výrazný výchovný cieľ; odsúdenému sa ním v skúšobnej dobe pripomína, že je podmienkou jeho osvedčenia, aby podľa svojich možností aktívne usiloval o nápravu škodlivého majetkového následku spáchaného trestného činu. Tým sa prehľbuje výchovný vplyv podmieneného odkladu výkonu trestu, pretože nesplnenie tejto podmienky je dôvodom vyslovenia, že sa odsúdený neosvedčil (§ 50 ods. 4 a § 52 ods. 1 Trestného zákona) (primerane pozri R

II/1967).

V súvislosti s vyššie uvedeným najvyšší súd k posudzovanej veci uvádza, že možno súhlasiť s názorom krajského súdu, že pre nápravu obvinenej pri splnení individuálnej prevencie ako aj prevencie generálnej bude u nej postačovať uloženie podmieneného trestu odňatia slobody, za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jej správaním v skúšobnej dobe (päť rokov) a povinnosťou spočívajúcou v príkaze zaplatiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu poškodeným. Vo vzťahu k uloženej povinnosti krajský súd poznamenal, že je len na obvinenej, ako sa k tejto povinnosti postaví a následne po skončení skúšobnej doby bude na individuálnom posúdení konajúceho súdu, ako toto vyhodnotí pri posudzovaní splnenia uloženej povinnosti. Dodávajúc, že pokiaľ obvinená počas plynutia skúšobnej doby nenahradí spôsobenú škodu, napriek tomu, že by tak mohla urobiť, prípadne by sa o to aspoň pokúsila, alebo by sa dokonca jej nahradeniu úmyselne vyhýbala, môže mať takéto jej konanie za následok rozhodnutie o nariadení výkonu trestu odňatia slobody. Vo vzťahu ku skúšobnej dobe Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že slúži jednak na výchovný vplyv na odsúdeného, ako aj na to, aby sa preukázalo, že účel trestu možno dosiahnuť i bez nariadenia výkonu trestu odňatia slobody, a to z dôvodu, že odsúdený vyhovel uloženým podmienkam (primerane pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. októbra 2019, sp. zn. I. ÚS 407/2019).

Najvyšší súd teda pre úplnosť uvádza, že žiaden z argumentov uvádzaných obvinenou v podanom dovolaní nenapĺňa ňou označené a ani iné dovolacie dôvody. Preto dospel k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a dovolanie obvinenej A. B. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.